

PIRIPÉÉTSE
Pirípori íjcyáme éllevu Páávororo
cáátúnuháámí

Duurúvaju

¹ Oo Páávororo, Timotéoo, íjcyamútsí Jetsocríjtó ïcúve múnáajtétsí íhyaami ámuha éllevu muhtsi mécaatúnú elle Pirípori dííbyé cahcújtso múnáa Píívyéébeéjté ámuha meíjcyáme éllevu, áhdure ámuhá uwáábojtemá túkevjtsojté éllevu.

² Áámeke ihdyu óví ámúhake píaábohíjcyamútsí íbúwajíí ámuha meíjcyaki.

Cahcújtso múnáa hallúvú Páávororo píáábó taúmeíñe

³⁻⁵ Muurá pajyuvaré ámúhake o ítsáávécoca ímíjyuuri Píívyéébeke téhdújtsoobéré ámuhá hallúvú ó táumeíhijcyá píáábó ímiáájú mecáhjútsóné wákimyéityu ícyoocápí oke ámuha mepíaábohíjcyánéllíhye.

⁶ Aane muurá ó waajácú Píívyéébe ámúhake tsaímíyé píáábohíjcyáné ímí dííbyeke ámuha meúraávye mújyú tsiíñe Máavyéjuube Jetsocríjtó tsááíñévújuco.

⁷ Ehdu íñe ámuhadítyú o nées oke ípíaabódúré Píívyéébe ámúhake píáábohíjcyámeke o wájýúnema. Muuráhjáa íhde oke ípíáábohíjcyadúré íñe cuvéhóójari o íjcyaróobeke oke píáábohíjcyaaabe tsíjtyeke o úúbállehíjcyá dííbyé ihjyu tóónútuubére.

8 Muurá Píivýéébe waajácú ímiááné ámuhákye o wáiyune muhdú Jetsocríjtó meke wáiyudu.

9-10 Aabe ámuhá hallúvú ó táúmeíhijcyá piáábó ámuha mewáiyúcatsíñe mewáájácu muhdú dííbyeke tsaímíyé meúraávyéiyóne. Ááme ímiááameréjuco ámuha meíjcyame íínerí menéétsámeítu Jetsocríjtó tsiíñe tsáácoóca.

11 Ehdu dííbyere Jetsocríjtó piáábori tsaímíyé ámuha meíjcyame Píivýéébeke máávyéjútsohíjcyáahi.

Críjtokéré íícúvéiyóné Páávoró íjtsaméi

12 Ámuúha táñahbému, ó imíllé ámuha mewáájácúné íñe páneere múhdurá oke pátyehíjcyáronéhjí íllure oke piáabóné éhniíñevu ímiáájú pajtyéteju Críjtodítu íjcyane o úwáábohíjcyaki.

13 Áábeke tsúuca oke pámeere páñétúejpi avyéjúúbé já tehméjté íjcyámema tsíjtyehjí íjcyane waajácújucóó Críjtoéjpi o íjcyané hallútú cúvéhóójari o íjcyane.

14 Aabe teene cúvéhóójari o íjcyároobe ímí o úwáábohíjcyané tsaate ménahbému iwáájácúne téhdure úwáábohíjcyá íínerí núhnévetúme.

15 Árónáa íjcyámé tsaate tsijtye ímí méénuhíjcyáneríyé íñómíutááváne íhnáhó úwáábohíjcyáme. Áánetu ihdyu tsijtye úwáábohíjcyá ímiááné tehdújuco.

16-17 Ímí úwáábohíjcyámé oke iwáiyúne íñe tééné déjúcotu cúvéhóójari o íjcyane iwáájácúnéllíhye. Áánetu tsijtye úwáábohíjcyá íllure oke éhniíñevu

ityútávajtso íñe cúvéhóójari o íjcyáábeke. Tsá ditye ímiá uwáábó méénuhíjcyatúne.

18 ¿Aanéhaca idyé muhdú o méénúyónejíivari? Áronáa eene ímityúné íjtsámeíñe ímiáájú Críjtodítú íjcyane ditye úwááboróné tsúúca míamúnaa lléébúacunúhíjcyánéllii ó imíjyuhíjcyáhi.

19 Áhdure ó imíjyuhíjcyá íñe panévaré ímityunéhji oke pátyehíjcyaróné tsaímíyé óóma níjkévaíñe o wáájácúnema. Ehdu óóma tene níjkévaíñe ó waajácú ámuha táhallúvú piáábó metáúmeíhíjcyánéllii Jetsocríjtó oke piááboíñe Íapííchoj tééveri.

20 Aabe ihdyu ó imíllehíjcyá tsáneetu o núcójpívétsámeítyuróné iná táhallúrí íjcyátuube panévaríyé Jetsocríjtoke o bóhówátsohíjcyá díbye íhtsútuube íjcyane paíjyuva o bóhówátsohíjcyádu. Áábeke téené hallútú oke ditye dsíjívétsóhajchíí óvi ó dsíjívéhi.

21 Muurá íñe o bóhíbe dílbyeke o úraavyéné o ímilléduré idyé ó imíllé o dsíjívéné tsaímíyējuco awáá dílbyema o íjcyaki.

22 Áronáa ihdyu ó imílléhíi o íjcyane éhnííñevu dílbyedítú íjcyané uwááboju tsíjtyeke o úwááboki. Áhdícyane tsá o wáájácútú muhdú o íjcyáíñe.

23 Muurá íhtsútú óhdivu teene muhdú o íjcyáiyóne. Tsánejcútú ímí tehdújúcooro teene ílluréjuco o dsíjívéné tsaímíyējuco Críjtoma o íjcyaki.

24 Áronáa idyé ímí óhdivu teene ói o íjcyane éhnííñevu ámúhake o piááboki.

25 Aane tsúúca ó waajácú ói o íjcyáíñe ámúhake

o piáábo ámuha ímíñeúvú Críjtoke mecáhcújtsóneri meímíjyuúki.

²⁶ Ehdu muurá ámúhake éhnííñevu ó ímíjyúúvétsoó tsiíñe ámúha éllevu o péjyju dííbyere Jetsocríjtó oke piáábóneri téené hallúvú ámuha maávyéjútso dííbyeke.

²⁷ Ahdícyane ihdyu ámúhake o née ámuha tsaímíyé meijcy muhdú dííbyé uwááboju meke úwáábohíjcyádu. Áánélli ó imíllé ámúha éllevu o péétúroobe o wáájacúné tsaímíyé ámuha meijcyané uubálle. Árónáa idyé tsá ámúhama o íjcyánélliihyéré ímiáámé ámuha meijcyáítyuróne. Ó imíllé ámuha tsaméhjí ímíñeúvú téené uwááboju mecáhcújtsóne ímí meijcyane.

²⁸ Aame tsá múu íllityétú ámúhake múnáátsohíjcyámedi. Muurá eene Críjtoéjté ámuha meijcyámeke ehdu ditye dáriívehíjcyánetu méwaajácú ditye wágóóóveíñe. Áánetu tsúúca méwaajácú Píívyéébé piáábori ámuha mepájtyeténe.

²⁹ Aane tehdújúcooro ímí ámuha dííbyeke mecáhcújtsóne dííbyedívú mecátsípáávehíjcyáne. Árónáa íjcyané téhdure téené déjúcotu ámuha meícúbáhrámeíñe.

³⁰ Aane ihdyu óví ámuha máaabúcu híjcyá páneere ámúhake pájtyenéhjí muhdúhjáa o áábúcu híjcyádu. Ááneríyéi muurá íñe ícyoocápí o íjcyane ámuha méwaajácúhi.

2

Muhdú Ávyéjuube Jetsocríjto íjcyane

¹ Ahdícyane ímiáané oke ámuha meídaatsólléne mewájuúhachíí óvíi oke ámuha éhniíñevu méimíjyúúvetsó ímí tsajíjtóré ámuha meíjtsámeímyé mewájuújcatsíñe mepiáábócatsíhíjcyáneri.

² Óvíi Criíto ámúhake wájuúneri ámuha méimíjyúúvémé pañe dííbyé Apííchó íjcyane ámúhake tsápítohíjcyáhachíí ámuha oke méimíjyúúvetsó ímiááméré meíjcyáneri.

³ Aame ihdyu tsá múu tsaate tehdiíwane méénúne ímiyíyé idyé méénutú íllure téeneri imítyájkímyeíki. Tsáííbuwáre múu íjcyáne piáábójcatsí panéjcvávú iávyejúúlléjcatsíñema.

⁴ Tsá múu iye tsaímíyé íjcyáíyóneri tsúúrameítyúne. Tehdure múu tsúúrameí muhdú tsíjtyeke ipiáábóíyóneri.

⁵ Múu íjtsámeí muhdú Jetsocriíto íjtsámeídyu.

⁶ Muuráhjáa Píívyéébere íjcyároobe tsá ávyeta tehdu íñeéíyóneri íjyácunútúne.

⁷ Muuráhjáa íhtsútuube íjcyároobe miamúnáajpídyú ítsíímávámeíñe ihdícyaabéduréjucu íjcyane meke ipiááboki.

⁸ Aabée íhtsútuuháñe lííñétuube íiná néétuubéré ídátsó íhvéjtsámeííbyeke nucójpítsó wátyétyehcúmé páwachékevu éhne múu átéréejpi ímítyúúbeke méénudu.

⁹⁻¹¹ Ehdúhjáa méénuube ‘tsíjyu’ néétuubéré muhdú Píívyéébe dííbyeke néhdújucu. Áánéllíihyé dííbyeke Píívyéébe iávyejuutétsóóbeke meménú pámé ehniíñevúré díbye íjcyaki, dííbyé úmíwávú páhduube níjkyéjiri íjcyámema ííñújiri íjcyame

naavémuháñemáyé imíhmoúbáne iávyéjútsoóbeke iwáájácu ímiáané avyéjuube dibye íjcyane téeneri Méécááni Píívyéébeke iávyéjútsooki.

Cahcújtso múnaa peetédu nééneé

12 Ahdícyane, ámuúha táñahbému, éhnée ámuháma o íjcyabe ámuhákye o nééne ámuha melléébohíjcyádú idyé oke melléébo íñe tsíhyulle ámuhádíyú o íjcyároobe ámuhákye o néhíjcyáne. Ááne muhdú Píívyéébe ímillédú meíjcyá teenéjuco ámuha mepájtyetéíñe íjcyáneri.

13 Muurá ihdyu dííbyere ámuhákye ácu híjcyá ímiá íjtsaméivu muhdú dibye ímillédú ámuha meíjcyaki.

14 Aane ihdyu méméénuhíjcyá íjyevéletúmé úhbájcatsítýmére.

15 Áijyu ihdyu ámuha Píívyéébeéjté meíjcyame ímiá uwááboju úwááboméré mepéhíjcyámé mébóhówaúcúnuú ímítýúné míamúnááj pñínétú éhne múúne míícuru cúúvétsihdyu péétécunúdu.

16 Ehdu ámuha meméénuhajchíí mítyane ámuhádi ó ímíjyúúveé Críjto tsáácooca ópée dííbyema bañúháñé o wákímyeíhíjcyátúneri.

17 Aane mítyane téeneri o ímíjyúúnéllíí ámuhákye o néé téhdure ámuha meímíjyúúki. Áánéllíí eene ámuha mecáhcújtsoné hallúvú ihdyu ó dsjívéiyá éhnííñevu ímí ámuha mecáhcújtso dííbyeke.

18 Aane ihdyu metsu tsaméhjí meímíjyúúki.

Timotéoma Epaporodítomútsikyé Páávoru úwáábovu wáalloóne

19 Aane óvíí Ávyéjuube Jetsóó ímílléhajchíí Timotéoke ó wáalloó ámuhákye dibye iúújeté muhdú

ícyooca ámuha meijcyane oke dibye úúballéváneri éhnííñevu o ímíjyúúveki.

20 Muurá apáábyéré dííbyé íjtsaméí táíjtsaméidyú néénéllíi ijyácunúúbé ámúhakyepíáábóíyóneri.

21 Áánetu tsíjtyehji ijyácunúhijcyá iiye ímí íjcyáíyóneri. Tsá ditye ijyácunútú Jetsocríjtó ímillédú íjcyáíyóneri.

22 Áánetu muurá ámuha méwaajácú diibye ávyétá mityané oke píáábohíjcyané ímiáájú Críjtodítúyú íjcyané wákimyéityu éhne múu cááníkye íjcyadu.

23 Aane óvíi íñe ícyooca o íjcyane muhdú óóma péé o wáallo dííbyeke ámúhakyedibye iúújetéki.

24 Árónáa ó íjtsúcunú tsáijyu múúne Píívyéébé píáábori lléváhréjucó oore ámúhakyeo uújeténe.

25 Téhdure ó íjtsúcunú ménahbe Epaporodítóke ámuha éllevu o wáalloíñé téhdure mítyane panévaturé oke píáábohíjcyáábeke éhnée ámuha oke mepíáábónema taéllevu mewáallóóbeke.

26 Aabe téhdure mítyane imíllé ámúhakyeiájtyumíné díbyée chéméné uubállé ámuha méwáájacúné múhdurá dííbyeke íjtsámeíchónéllíihye.

27 Ímiáánée muurá dsíjívéroóbe. Árónáacáa ihdyu Píívyéébe dííbyema múhtsidi ídáátsóvéne bóhítsó dííbyeke íñée muhdú ícyooca kímóhcó o íjcyánáa dibye dsíjívéné oke éhnííñevu ávyénéjcyúyónéllíihye.

28 Áábeke ámuha éllevu ó wáalloó ámuha meímíjyúúvéné tujkéveri o állíjchu eene dííbyedi

ámuha mekímóóvehíjcyané múhdurá oke íjyácunúhíjcyánetu.

²⁹ Áábeke ihdyu óvíi ámuha ímíjyuuri méwaatsúcúpejtsó Ávyéjúúbeéjté meíjcyáméejpi ménahbe íjcyáábeke. Áhdure tsijtye dííbyedu néméhjike idyé múu wajyúhi.

³⁰ Muuráhjáa ávyeta wájyúmeítyuubéré ámuháa oke mepíáábóiyóné Críjtó wákimyéí imyéénúneri íllúhwu dsíjiveráhi.

3

Muhdú Críjtoéjté téhmémeíyóne

¹ Ámuúha táñahbému, tsáháturo muhdú tene óhdivu néetu tsiíñe bīwáánéré ámúhake o úwaabóné ámúhake tene píáábóíñéllíhye. Áhdícyane múu imíjyúú Ávyéjúúbeéjté ámuha meíjcyame.

² Aame ihdyu tsáma téñbúwá méíjcyaco oohímýédú néeme ímityúmé íjcyame eene kíhdyahírótsámeítyúmé pájtyetétyúné úwáábohíjcyámeke.

³ Áronáa tsá ténetu Píívyéébeéjté meíjcyatúne. Muurá ihdyu dííbyé Apííchó meke túkévéjtsóné píáábori díbye ímillédú dííbyeke maávyéjútsohíjcyámé ímiáané dííbyeéjté méíjcyá Jetsocríjtóo mééma méénunéjuco. Áánéllí dííbyeke ímíjyuuri méduurúvahíjcyáhi. Muurá tsá meere ñná meméénúneri mepájtyetésámeítyuróne.

⁴ Muurá tehdu tene nééca oore ó pájtyetésámeítyáhi. Aaca muurá tsá múha óhdivu úújetétyuróne.

5 Muuráhjáa idyé oke waharó tsíimávátsihdyu íhoyjtsítú pápíhchúúj coojívatu óhdivu kíhdyahírotsómé ijraéj tsíiménémúhaabe heeberéomuube o íjcyabe páñétúeju múúhá ihjyúrí o íhgyúváábedívu. Diityéjéjtsíi llihyómútsi. Aabe muurá oo Bejamíi dohjíba múnáajpi. Áhdure parítséomuube oo muuháa jodíómú taúhbaju o úráávyehíjcyáabe.

6 Aabée ó ijyácunúhijcyá Jetsóóéjtéhacáa íjcyámeke o ícúbáhráiyóneri. Áábekée muurá tsá múha oke íná nééítyuró taúhbajúu néhdújuco o íjcyánéllíihye.

7 Ehdúu o dáríívémeíhíjcyanéjhí ó íjtsúcunúhijcyá íhtsutúné o méénuhíjcyáne. Árone ícyooa Críjtoéjpiyéjuco o íjcyánéllíi óhdivu atéréenéréjuco ínéúbatú meke píáábóityúne.

8 Áhdurée panévare tsíñehji íjcyaróné díbyé hallúhcuri ó íhvejtsó díbye páné ehniíñevu íhtsútuube íjcyane o wáájácúnéllíihye. Ehdúu muurá panévare o ímílléronéjhí ó íhvejtsó éhne múúne tsíeméné atéréene meíhvejtsódú Táavyéjuube Jetsocríjtokéréjuco o íícúveki.

9 Ehdúu ó meenú tsaímiyéjuco díbyema o íjcyaki. Tsáháa muurá Píívyéébe oke ímíáábedi díllóityuró taúhbaju néhdu o íjcyaróóbeke. Muurá ihdyu apááñéré Críjtoke o cáhcújtsónej tééveriyé oke dílloobe ímíáábedi. Aabe apáámyéré díbyeke cáhcújtsómeke pájtyetétsoóhi.

10 Áánéllíi ó ímíllé Críjtoke o wáájácúné tsúúcajáa dsíjívéjúcóoróóbeke Píívyéébe bóhítsóné íhnáhó

téhdure óóma íjcyaki. Muuráhjáa dibye ímillédújuco ícúbáhrámeíñe dibye dsíjívéne. Ahdu idyé ó imíllé o ícúbáhrámeíñe dibyée dsíjívédú ívane téhdure Píívyéébe ímillédú o íjcyane o ímíllénelíihye.

¹¹ Ááne éhne múu dsíjívéebe tsiiñe bóhíibe íjcyadu o néébe ímiááberéjuco o íjcyaki.

Tsaímíyé meíjcyáyóneri metsúúrameíñe

¹² Áronáa idyé tsá ámúhake o néétu panévaturé tsaímíyéjuco ímiáábé o íjcyane. Muurá ihdyu éhnííñevu ó tsúúrameíhijcyá múhdutú ávyeta tsaímíyé Jetsocrító ímillédú o íjcyáyóneri. Tehdúu dííbyema o íjcyá oke újcuúbe.

¹³⁻¹⁴ Ámuúha tañahbému, tsáhái muurá ávyeta ímiáábé o íjcyatúne. Áánéllii íhdée múhdurá o ícyahíjcyané o íhvéjtsóne ícyooca ó tsúúrameíhijcyá muhdú dibye ímillédú o íjcyáyóneri botsíi tééne áhdó o újcu íñe múhdumé ímí dííbyema ícyahíjcyámeke tééne áhdóllii níjkyejívú Píívyéébe píúvácoóca.

¹⁵ Áánéllii íñe múhdumé tsúúca ímí Críjtoke ámuha mecáhcújtsómeke o néé ámúhake ímí tene ibúúúve íñe ámúhake o néhijcyáne. Áánetu tsátsii tsíhdyure ámuha meíjtsúcunúhajchíí óvíi Píívyéébe ámúhake waajácútsó téénevu.

¹⁶ Áánéllii ámúhake o néé ímíñeúvú ámuha meíjtsámeíñe meúráávye muhdú tene íjcyane tsúúca ámuha mewáájacúdu.

¹⁷ Ahdícyane, ámuúha tañahbému, íñe muhdú o íjcyadu meíjcyá. Áhdure tsijtye óhdityúu iwáájáne ímí úráávyejíjcyámé íjcyadu meíjcyá.

18 Áánetu ámúhake o néhijcyádú ijcyáméi muurá mítyame Críjtóo páwachékevu dsíjíveneri mepájtyeténé uwááboju íllure tsáríllehijcyáme. Aane íñe ídátso táábere tsiíñe ámúhake ó úúballéhi.

19 Aame muurá ímityúné ícyahíjcyámé tééné déjúcotu íllure wágóóóveéhi. Muurá Píívyéébeke ítsáávetúmé muhdú tsaimíyé ííñújiri ímillédú íjcyáíyóneriyé tsúúrámehijcyáhi. Ááneri íllure mítyákímyeíhijcyámé múu núcópívehíjcyánaáaca.

20 Áánetu ihdyu mee níjkyéjéjtéréjuco meíjcyame íñe météhmehíjcyá Mepájtyetétsoobe Jetsocríjtó meke újcúváiíbyeke.

21 Aabe muurá íñe idátso meícyahíjcyáne j pi meke cápáyoácómé meíjcyáá dííbyedúréjuco dsíjívéityúnéj piiháñema. Ehdu meke ímíbájchóíbye panévare ípíívyetédú íjcyáabe.

4

Múu imíjyúú pajyuváre

1 Ámuúha, táñahbémú mítyane ámúhake o wájyúmeke o ájtyumíyóneri o ijyácunúhijcyámej, ámúhadi ihdyu mítyane ó ímíjyuhíjcyá táwákimyéi áhdódú nééne ímí ámuha táuwaábó mecáhcútsohíjcyánéllíhye. Áámeke ihdyu ámúhake o néé tsaimíyé ámuha meúraávye Máavyéjuube Jetsocríjtoke.

2 Téhdure Ebóódíamúpíke Tsíítikyémá o néé dítyepí ímíáámúpíréjuco íjcyá tsárílléjcatsítyumúpi. Tsá ehdu meíjcyáítyuró Jetsocríjtoéjté meíjcyame.

3 Aane iñe uke o nées táwákimyéityu oke u náhbénuhíjcyaaabe diityépíke u píááboki. Muurá mítyane oke téhdure píáábohíjcyamúpí ímiáájú Críjtó uwáábójutu. Téhdure Creméétema tsijtye oke téené wákimyéityu píáábohíjcyáhi. Ááme mémeháñé tsúuca ijcyá mújyú medsíjívéjúcóóítyúne bóhí újcúímye mémeháñé cáátúvané waajácúháámitu.

4 Áánéllii ámúhake o nées ámuha paíjyuvaré meímíjyu tsúuca ávyéjúúbeéjte ámuha meíjcyame. Áánéllii tsáma méimíjuhíjcyá.

5 Muurá píhíjucóóné tsiíñe Máavyéjuube tsááíñe. Áámeke ihdyu óví ámúhake pamévare waajácú ímiáámé ámuha meíjcyame pamévakéré mepíáábohíjcyámeke.

6 Aame ihdyu tsá múu ímityúné íjtsámeítyú tsíeméné ámúhake pájtyécoóca. Múu paíjyuvaré Píívyéébeke úúbállehíjcyá muhdú íjcyane. Áhdure múu dííbyeke téhdútsohíjcyá panévá hallúvúre.

7 Ehdu ihdyu ámuha meíjcyácooca dííbyere Píívyéébe ámúhake píááboó íínerí íjtsámeíjyúcootúmé tsáímíyé ámuha meíjcyá múhdumé Críjtodívú ámuha mecátsípáávehíjcyáme. Ehdu meke Píívyéébe píáábonévú méíjtsaméí tsá úújetéítyuróne.

Ímiááneríyé méíjtsámeíñe

8 Ahdícyane méíjtsaméí ímiááneríyé muhdú tsíjtyema ámuha maávyejúúlléjcatsíñe tsáímíyé meíjcyáíyóneri ámuha téénetu mebóhówaúcunúmeke ímí Píívyéébe íjtsúcunúki, ámuúha táñahbému.

Ehdu múu nénéhjíríyé íjtsámeíñe tsáhájucó átéréénéhjíri íjtsámeíjyúcootúne.

⁹ Áánéllii ménútsohíjcyá ímíñeúvú ámuéhakyé o úwáábohíjcyáné tehdu ámuha meíjcyaki. Muuráhjáa tsúuca ámuha melleebó muhdú ámuéhakye o néhíjcyanéhji. Áhdurée tsúuca ámuha máájtyumí muhdú ténehji o méénuhíjcyáne. Ahdu méméénuco Píívyéébe ámuháma íjcyame ímí ámuha meíjcyaki.

Pirípó cahcújtso múnaa Páávoróké píaabóne

¹⁰ Muurá ávyeta ó téhdujtsó Píívyéébeke íñe ícyooca tsiiñe ámuha oke mepíáábóneri mítyane o ímíjyúúvénema. Aabe tsá o néétu íveekí ámuha oke meítsáávehíjcyatúne. Muurá ímiááné oke ámuha mepíaabóné meímíllérónáa tsá ámuha mepíívyetéhíjcyatúne.

¹¹ Áronáa idyé tsá ámuha oke maájcúne tájpi o íjcyáiyóné o ímílléne ehdu ámuéhakye o néétune. Muurá óhdi íjcyane tsúuca téhdunéjucó.

¹² Aabe ó piivyété o íjcyane éhnévátúroobe. Áhdure idyé ó piivyétéiyá o íjcyane ehnéva múnáajpi. Téhdure ó piivyété íbúwajíí ñná májchótúroobe o íjcyane oóma tene íjcyácooca o ícyahíjcyádúre.

¹³ Aabe ó piivyété panévare o táhjane Jetsocríjtó oke píáábóne tsijpari.

¹⁴ Áábeke ihdyu tehdújucó ámuha oke mepíaabóné íñe ídátsó múhdurá o íjcyáábedi ámuha meídáátsóvénema.

¹⁵ Aame ímiááné apáámyéré ámuha Pirípori íjcyáné cahcújtso múnaa tsúúcajátújucó meíjtsámeíñe muhdú oke ámuha mepíáábóíñeri.

Muuráhjáa éhne tujkénúré Crijtodítúyú íjcyáné uwááboju ámúhakye o úwáábótsihdyu Matsedóóniá iĩnújitu tsiéllévúréjuco o péébeke apáámyéré ámuha oke mépíaabó Píívyéébé ihjyúvú ámúhakye o úwaabóné tsaimíyé ámúhakye búúúvénéllíhye.

16 Téhdurée Tetsaróónicárí o íjcyácooca ámuha taéllevu méwáallohíjcyá oke mepíaabóne.

17 Áronáa idyé tsá ámuha oke maájcuíyóneri o íjycunúnéllí ehdu ámuha meméénuhíjcyatúne. Muurá ihdyu ó imíllé ehdu ámuha meméénúneri éhníĩnevu tsaimíyé Píívyéébema meíjcyane.

18 Muurá ámuha oke maácuíhíjcyanéhjí mítyanéjuco éhnée Epaporodítoma ámuha mewállóónema. Aane ímí Píívyéébe íjtsúcunú éhne múúne ávyéta ímyé cúvááné pacúúcu meíjtsúcunúdu.

19 Áameke ámúhakye ájcuíibye ñná ámúhadítúyú píhtonévú íhtsutúné íavyéjú íjcyaaabe Jetsocríjtoéjté ámuha meíjcyánéllíhye.

20 Aane ihdyu óví dííbyeke méduurúvahíjcyá paíjyuvaré mújyú níjkéváityúne. Ehdu teéne.

Páávoró pítyajcóné

21 Ahdícyane Jetsocríjtó uráávyé múnaa elle íjcyámeke méuubállé mítyane diityéké muha ílle meíjcyame medúúruváne.

22 Áhdure ávyéjuube Tséétsá únú múnaa ámúhakye duurúváhi.

23 Aane óví Máavyéjuube Jetsocríjtó ámúhakye píaabóhi. Áyu tehjújuco.

Píívyéébé ihju: jetsocríjyodítyú cáátúnuháámi
New Testament in Bora (PE:boa:Bora)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48